

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Detaljplan för Norr 1:25

2024-10-29

1. Undersökning av betydande miljöpåverkan

En undersökning är det underlag som analyserar och avgör om planförslaget kan antas påverka miljön på sådant sätt att en miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning behöver upprättas. Enligt Plan- och bygglagen 4 kap 34§ och Miljöbalken 6 kap 5§ ska alla detaljplaner föregås av en undersökning om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

1.1. Samlad bedömning

2. Det är Östersunds kommuns bedömning att ett genomförande av planen inte kommer att innebära en betydande miljöpåverkan. Ingen strategisk miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning kommer därför att upprättas. Ifall länsstyrelsen anser att en miljökonsekvensbeskrivning behöver upprättas vill kommunen samråda om omfattning och detaljeringsgrad. Se vidare under Motiverat ställningstagande.

2.1. Detaljplanens syfte

Detaljplanens syfte är att möjliggöra för industriverksamheter i anslutning till kraftvärmeverket i Lugnvik. Syftet är att möjliggöra en utveckling av det befintliga industriområdet med industrier där synergier finns med pågående verksamhet samt att säkra elförsörjning i området.

2.1.1. Planförfarande som tillämpas

Detaljplanen upprättas med utökat planförfarande.

2.2. Planområdet

2.2.1. Planområdets lokalisering och omfattning

Planområdet är lokaliserat nordöst om kraftvärmeverket i Lugnvik. Planområdet utgörs av Norr 1:25 samt del av Lugnviksverket 1. Planområdet omfattar ca 24 ha.

2.2.2. Nuvarande markanvändning

Delar av planområdet utgörs av uppställningsplats samt bränsleupplag till kraftvärmeverket. Övriga delar utgörs av skogsmark.

2.2.3. Planförhållanden

Östersunds Översiktsplan

Den kommuntäckande översiktsplanen anger verksamheter och industri för området. Föreslagen användning bedöms förenlig med översiktsplanens inriktning för platsen.

Fördjupad översiktsplan för Stadsdel Norr

Översiktsplanen anger att Lugnviks industriområde kan utökas vid behov. Fastigheten Norr 1:6 pekas ut som ett utredningsområde om ca 20 hektar för eventuellt framtida biobränslekombinat till Lugnviksverket, mellan nuvarande tomt och E 14. Marken är att betrakta som myr. Skogbevuxen skyddszon ska behållas mot E 14.

I den fördjupade översiktsplanen anges Lugnviksverkets påverkan på omgivningen bestå av buller, stoftspridning och lukt från bränsleupplagen av bark med mera. Verksamheten bedöms allmänt sett behöva ett skyddsavstånd mot bostadsbebyggelse om minst 700 meter.

Detaljplaner

Delar av planområdet omfattas av detaljplan för Fjärrvärmeackumulator, Lugnviksverket 1, antagen 19 december 2001. Området är planlagt för värmeverk och kraftvärmeverk. Övriga delar av planområdet är inte planlagt sedan tidigare.

2.3. Motiverat ställningstagande

Utifrån den sammanställning som gjorts i checklistan bedömer Östersunds kommun att planförslaget inte förväntas medföra betydande miljöpåverkan. Motiv till detta är att det är en utökning av ett redan befintligt industriområde. Delar av planområdet är sedan tidigare planlagt som teknisk anläggning kraftvärmeverk. Utökningen görs i ett område som är påverkat av oexploderad ammunition och är inte tillgängligt för rekreation. De frågor som kan tala för en betydande miljöpåverkan är frågor som berör naturvärden och dagvattenhantering. Det finns goda förutsättningar att hantera dessa frågor inom de ramar som planprocessen medger. Inom området kommer stora områden för natur att planläggas vilket innebär att det finns goda förutsättningar för hantering av dagvatten. Möjligheter till anpassningar till naturvärden inom området bedöms också som goda.

Föreslaget område ligger inom skyddsavstånd från kraftvärmeverket och ligger således inom ett område som inte kommer att bebyggas med bostäder. Planförslaget bedöms inte påverka detta skyddsavstånd. Konsekvenserna av att fler industrier tillkommer i området bedöms därför som små med hänsyn till risker kopplade till människors liv och hälsa. Det bedöms finnas goda möjligheter att hantera de miljömässiga riskerna inom området. Området har låga kulturvärden och rekreationsvärden på grund av den tidigare markanvändningen som övningsområde.

2.4. Följande frågor kommer att behandlas vidare i detaljplanen

Miljöfrågor som är aktuella kommer att hanteras vidare under det fortsatta planarbetet är dagvattenhantering, naturvärden och geoteknik.

3. Medverkande tjänstemän

Undersökningen har tagits fram av:

Tobias Asp, planarkitekt

Liselott Wilin, miljöskyddsinspektör

Bilagor

Skissförslag

Naturvärdesinventering

Inventering a violett guldvinge (utkast)

Groddjursinventering (utkast)

Inventering Jämtlandsmaskros (utkast)

4. Checklista för undersökning om betydande miljöpåverkan

Kategori	Risk	Kommentar
Riksintresse naturvård 3 kap. 6 § MB.	Nej	Området eller dess avrinningsområde omfattas inte av riksintresset.
Natura 2000 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252)	Nej	Området eller dess avrinningsområde omfattas inte av Natura 2000.
Naturreservat 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252)	Nej	Området eller dess avrinningsområde omfattas inte av naturreservat.
Naturminne 7 kap. 10 § MB (SFS 1998:1252)	Nej	Inget naturminne finns inom området.
Biotopskyddsområde 7 kap. 11 § MB	Nej	Inget skogligt biotopskyddsområde finns inom planområdet. En naturvärdesinventering enligt SIS 2014:199000 detaljeringsgrad medel har genomförts och inget objekt har hittats som har motsvarande skyddsvärde inom området.
Generellt biotopskydd 7 kap. 11 § MB (förteckning i SFS 1998:1252 bilaga 1)	Nej	Inget känt objekt känns till som omfattas av generellt biotopskydd inom området.
Strandskyddsområde 7 kap. 13-18 §§ MB	Eventuellt	Tre stycken vattendrag finns karterade i topografiska kartan. Vattendragen har en sträckning som tyder på att de är grävda diken.
Naturvårdsarter	Ja	Jämtlandsmaskros har identifierats inom området samt ett antal olika orkidéer bland annat blodnycklas, flugblomster, tvåblad, angsnycklar och vanlig brudsporre.
Annan värdefull natur	Nej	

4.1. Övriga grundläggande hushållningsbestämmelser

Kategori	Risk	Kommentar
3 kap. 4 § jordbruk och skogsbruk av nationell betydelse	Nej	Området utgörs av skogsmark. Förslaget kommer fragmentera området och försvåra skogsbruk, dock utgörs området av stadsnära skog och angränsande områden är utpekade för friluftsliv i översiktsplanen. Områdets betydelse för skogsbruket bedöms därför som litet.
Riksintresse rennäringen 3 kap 5§	Nej	Berörs ej
Riksintresse yrkesfiske, 3 kap 5§	Nej	Berörs ej
Riksintresse 3 kap 7§, värdefulla ämnen eller mineraler	Nej	Berörs ej

Kategori	Risk	Kommentar
Riksintresse 3 kap 8 § industriell produktion energidistribution, energiproduktion (vindkraft, vattenkraft), kommunikationer (väg, järnväg, flyget) avfallshantering	Nej	Planområdet ligger i anslutning till E14. Ingen ny på/avfart planeras i samband med planläggningen. Ett skyddsavstånd ska hållas mellan E14 och de planerade verksamheterna.
Riksintresse totalförsvaret 3 kap 9	Nej	Planområdet gränsar till riksintresset för totalförsvaret samt till dess påverkansområde. Den planerade verksamheten är inte störningskänslig eller uppmuntrar till friluftsliv i området varför planförslaget inte bör påverka riksintresset negativt.

4.2. Friluftsliv och rekreation

Kategori	Risk	Kommentar
Riksintresse friluftsliv 3 kap. 6 § MB Riksintresse turism och rörligt friluftsliv 4 kap 2 § MB	Nej	Berörs ej
Rekreationsområde, led, skolskog etc.	Nej	Inom området finns stigar som tyder på att området nyttjas för friluftsliv. I området finns dock skyltning som avråder från att vistas i området med hänsyn till risker för oexploderad ammunition.
Övriga friluftssintressen	Nej	Stigar finns i delar av området och har använts för cykling. I området finns dock skyltning som avråder från att vistas i området med hänsyn till risker för oexploderad ammunition.

4.3. Kulturmiljö

Kategori	Risk	Kommentar
Riksintresse kulturmiljö, 3 kap 6§ MB	Nej	Berörs ej
Värdefull kulturmiljö, 2 kap. 6§ PBL	Nej	Inga byggnader eller miljöer finns i närområdet
Skydd i gällande detaljplan och Värdefulla byggnader/skyddsföreskrifter 8 kap. 13§, 8 kap. 17§ PBL	Nej	Majoriteten av området är inte planlagt sedan tidigare. Gällande plan för övriga delar anger Industri/Tekniska anläggningar
Byggnadsminne/Kyrkomiljö, 3 kap KML (SFS 2013:558), 4 kap KML	Nej	Berörs ej
Fornlämning/Skog o Hist, 2 kap KML	Nej	Inga kända värden finns inom området.
Särskilt värdefull enl 2 kap. 6§ PBL (Sista stycket). Krav på skydd av kulturvärden som uppnår PBL 8 kap. 13§)	Nej	Berörs ej

Kategori	Risk	Kommentar
Interiörer	Nej	Berörs ej

4.4. Landskapsbild

Kategori	Risk	Kommentar
Landskaps-/stadsbild	Eventuellt	I området kan större byggnader och skorstenar placeras. Placeringen i Lugnvik, i anslutning till redan stora bebyggelsekroppar innebär dock att påverkan av landskapsbilden över staden begränsas till ett redan påverkat område. Området utgör del av entrén till Östersund från väster. Lugnviks industriområde ligger idag väl dolt för resande längs E14. För att minska påverkan på landskapsbilden föreslås en skogsridda sparas mot E14 i form av naturmark.
In- och utblickar	Nej	Kraftvärmeverket i Lugnvik utgör idag ett blickfång i staden. Nya skorstenar och byggnader kan komma att påverka in och utblickar vilket kan göra området än mer synligt. Den huvudsakliga påverkan kommer att vara från långa avstånd från planområdet. Den föreslagna byggnaden bedöms inte påverka siktlinjer med vattenkontakt.
Historiska samband	Nej	Området har tidigare använts som ett övningsområde för militären, inga byggnader från den tidigare verksamheten finns kvar inom området.

4.5. Människors hälsa

Kategori	Risk	Kommentar
Buller SFS (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader, SFS (2004:675) om omgivningsbuller	Nej	Verksamheten är inte känslig för trafikbuller. Verksamheten kan ge upphov till omgivningsbuller. Inom närområdet finns inga bostäder där buller från verksamheten kan innebära störningar. Godstransporter till och från planområdet kommer gå genom eller i direkt anslutning till befintligt industriområde. Bostäder bedöms inte bli bullerpåverkade.
Vibrationer	Nej	Transporter till och från området kan bidra till vibrationer. Liknande transporter finns redan i området och planerad verksamhet avviker inte från befintlig verksamhet.
Risk (farligt gods, miljöfarlig verksamhet) 2 kap 5 § samt 4 kap 12 § PBL och 2 kap 6 § MB samt Lag 2003:778 om skydd mot olyckor, Seveso-lagen (1999:381)	Ja	Planerad verksamhet kan ge upphov till transporter av farligt gods. Inom 0,7-1,5 km (bilväg) från planområdet finns anslutning transportleder för farligt gods. Norr om Norr 1:25 går E14 som är transportled för farligt gods.

Kategori	Risk	Kommentar
		Inom planområdet har det tidigare pågått militärövningar och det kan förekomma oexploderad ammunition (OXA) inom delar av planområdet.
Ljus 2 kap. 9§ PBL	Nej	
Strålning (radon, kraftledning)	Nej	En kraftledning går nordväst om planområdet. Planförslaget ska pröva användning för kraftvärmeverk och industri. Kraftledningen bedöms därav inte utgöra en störning då det inte är en plats där personer kommer uppehåller sig under stora delar av dygnet. Kraftledningen krävs även för verksamhetens behov. Planläggningen avser även prövning av ställverk inom planområdet. Närmsta bostad ligger 600 meter från planområdet och ingen stadigvarande vistelse planeras i närområdet. Strålning bedöms därav inte utgöra ett hinder för planläggningen.
Djurhållning/allergi PBL, MB	Nej	Ingen djurhållning finns i närområdet, ingen djurhållning planeras
Lukt 2 kap. 9§ PBL	Nej	I närområdet lagras bränsle för kraftvärmeverket som kan ge upphov till lukt. Ingen verksamhet känslig för lukt planeras.

4.6. Mark

Kategori	Risk	Kommentar
Ras, skred, erosion 2 kap. 5§ PBL	Nej	Geotekniska utredningar är genomförda. Stora delar av området utgörs av torv. Anpassningar av placering av bebyggelsen ska göras i förhållande till torvområdet.
Förorenade områden	Nej	

4.7. Luft

Kategori	Risk	Kommentar
Föroreningar luft EU direktiv 2008/50/EG, 2004/107/EG, 5 kap MB	Eventuellt	Planen medger utökningar i form av industriverksamhet, verksamheter som kan vara aktuella ska ha koppling till kraftvärmeverkens verksamhet. Aktuella industrier/verksamheter kan vara till exempel flygbränsletillverkning eller datacenter. Hantering av miljötillstånd för denna typ av verksamhet kommer inte hanterats i samband med planprocessen, eventuella miljötillstånd ska sökas innan berörda verksamheter påbörjas. Föroreningar till luft bör beskrivas i denna tillståndsprocess då den inte är möjlig att förutse i detta skede.

Kategori	Risk	Kommentar
		Den planerade industriverksamheten kan förväntas leda till ökade trafikorörelser till, från och inom planområdet. Dessa bedöms i huvudsak bestå av persontransporter men även gods. Det finns goda förbindelser till Östersund för att persontransporter till och från området ska kunna ske med cykel eller kollektivtrafik.
Miljökvalitetsnormer för utomhusluft (SFS 2010:477), 2 kap. 10 § PBL, 5 kap MB	Eventuellt	Transporter till och från området kommer bidra med luftföroreningar och partiklar. Kommunen har antagit ett åtgärdsprogram för att minska mängden partiklar i staden. Inom eller i anslutning till planområdet bedöms partiklar inte utgöra ett problem, transporter genom staden kan dock ha en negativ påverkan.

4.8. Vatten

Kategori	Risk	Kommentar
Verksamhetsområde	Nej	Delar av området ingår i verksamhetsområde för vatten och spillvatten. Verksamhetsområdet kommer behöva utökas i samband med ett antagande.
Dricksvattenförsörjning 3 kap. 8§ MB	Nej	Delar av Storsjön omfattas av riksintresse för dricksvattenförsörjning. Storsjön kommer vara slutlig recipient för dagvatten från området. Med en god dagvattenhantering bedöms inte riksintresset påverkas negativt.
Skyddsområde vattentäkt 7 kap 21 § MB, föreskrifter för vattenskyddsområden.	Eventuellt	Området ligger till mindre delar inom sekundärt vattenskyddsområde.
Grundvatten	Nej	Klicka här för att börja skriva
Ytvatten	Eventuellt	Tre vatten i närhet till eller i anslutning till planområdet omfattas av vattenkvalitetsnormer. Inom planområdet finns mindre bäckar/diken som mynnar i dessa vatten. De som omfattas av vattenkvalitetsnormer är: Semsån och Rannåsbäcken Måttlig ekologisk status med mål att uppnå god till 2021. Ett förslag till revidering av målet är att god status ska uppnås till 2027. Orsak till att målet inte uppnås är i huvudsak morfologiska förändringar samt konnektivitet. God kemisk ytvattenstatus uppnås ej med anledning av tillåtna halten för kvicksilver och bromerad difenyleter PBDE. Dessa värden bedöms överskridas i alla Sveriges vattendrag på grund av historiska utsläpp samt utsläpp från andra länder. Storsjön

Kategori	Risk	Kommentar
		Måttlig ekologisk status med mål att uppnå god till 2021. Ett förslag till revidering av målet är att god status ska uppnås till 2033. Orsak till att målet inte uppnås är på grund av morfologiska förändringar, konnektivitet samt flödesregleringar i sjön. God kemisk ytvattenstatus uppnås ej. En god dagvattenhantering är en förutsättning för att inte projektet ska påverka miljökvalitetsnormerna negativt. Det bedöms finnas goda förutsättningar att uppnå en god rening av dagvatten då det kommer finnas stora områden med naturmark inom planområdet där dagvatten åtgärder kan anläggas.
Dagvatten	Ja	Mottagande recipient för dagvatten är Rannåsbäcken och Semsån som sedan mynnar i Storsjön. I bäckarna vandrar bland annat harr upp för att leka. En god dagvattenhantering är en förutsättning för planens genomförande. En dagvattenutredning ska tas fram inom ramen för planarbetet.
Översvämning 2 kap. 5§ PBL, NFS 2009:1	Nej	Risk bedöms inte finnas
Föroreningar vatten/dagvatten	Nej	I planarbetet ska en dagvattenutredning tas fram, rening av dagvatten kommer föreslås enligt kommunens riktlinjer och ställningstaganden. Frågan kommer hanteras inom ramen för planprocessen.
Miljökvalitetsnormer Miljökvalitetsnormer SFS 2004:660, 2 kap 10§ PBL	Nej	Miljökvalitetsnormer för vatten kommer hanteras i samband med dagvattenutredningen tas fram för att säkerställa att de inte överskrids. Det kommer bli en påverkan på miljökvalitetsnormen för luft i form av transporter till och från området, transporter kommer i huvudsak bestå av personbilstransporter för arbetspendling och en viss mängd godstransporter, mängden godstransporter är inte möjlig att förutse i detta skede.

4.9. Miljömål

Miljömål	Kommentar
Frisk luft	Förslaget bedöms kunna leda till ökade utsläpp i form av transporter till och från området samt vid byggnation. Området är lokaliserat i närhet till kollektivtrafik samt inom cykel/gångavstånd från bostäder. Arbetspendling kan med hänsyn till det minskas och utsläpp kopplat till den typen resande minimeras.
Grundvatten av god kvalitet	Förslaget innebär en utökning av ett befintligt industriområde. Industrier innebär alltid en risk för ökad föroreningsbelastning, en god dagvattenhantering med rening kan minska risken för

Miljömål	Kommentar
	påverkan på grundvattnet. Den specifika verksamheten kan komma att miljöprövas utifrån den specifika påverkan.
Levande sjöar och vattendrag	Med en god dagvattenhantering i området bedöms förslaget inte negativt påverka miljömålet.
Myllrande våtmarker	Området har stora mängder torv. Lokalisering av industriverksamhet kommer göras med hänsyn till torvens utbredning för att minska påverkan.
Hav i balans samt levande kust och skärgård	Planförslaget bedöms inte påverka miljömålet vare sig positivt eller negativt.
Ingen övergödning	Planförslaget bedöms inte påverka miljömålet vare sig positivt eller negativt.
Bara naturlig försurning	Planförslaget bedöms inte påverka miljömålet vare sig positivt eller negativt.
Levande skogar	Planområdet ligger inom ett skogsområde som tidigare har använts som övningsområde för försvaret. Skogen är hårt gallrad och består av blandskog. Det skogliga värdet bedöms som lågt, även rekreationsvärdet. En naturvärdesinventering har genomförts och Jämtlandsmaskros har påträffats inom ett begränsat område. Utgångspunkten i planarbetet kommer vara att skydda Jämtlandsmaskrosen, är inte det möjligt kommer en dispens från artskyddsförordningen vara tvunget att sökas för att pröva möjligheten att ta bort eller flytta fyndet.
Ett rikt odlingslandskap	Planförslaget berör inte jordbruksmark eller annan öppen mark.
God bebyggd miljö	Planområdet ligger i anslutning till liknande verksamheter. Att lokalisera liknande verksamheter intill varandra minskar påverkan på omgivningen. Området ligger kollektivtrafiknära i anslutning till befintlig infrastruktur. Förslaget bedöms väl nyttja befintlig infrastruktur utan att påverka omgivningen negativt i någon större utsträckning.
Giftfri miljö	Planförslaget bedöms inte påverka miljömålet vare sig positivt eller negativt.
Skyddande ozonskikt	Planförslaget bedöms inte påverka miljömålet vare sig positivt eller negativt.
Begränsad klimatpåverkan	Se kommentar till miljömål frisk luft-
Ett rikt växt och djurliv	All exploatering av skogsmark bidrar till att försvåra uppfyllandet av miljömålet. Genom anpassning efter genomförda inventeringar och identifierade värden samt lokalisera verksamheter intill varandra kan påverkan på växt och djurlivet begränsas och fragmentering av landskapet minskas.

4.10. Ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster	Inom planområdet finns ekosystemtjänster som kommer påverkans negativt vid ett genomförande av detaljplanen. Befintlig skog inom delar av området kommer försvinna vilket kommer påverka de ekosystemtjänster som skogen bidrar med. Exempel på ekosystemtjänster som kan påverkas är skogens möjlighet att binda kol, förmåga att ta upp vatten producera syre. Skogen bidrar även med ekosystemtjänster kopplade till friluftsliv, dessa bedöms dock påverkas marginellt eftersom det inte är tillåtet att röra sig i området idag med hänsyn till exploderad ammunition.